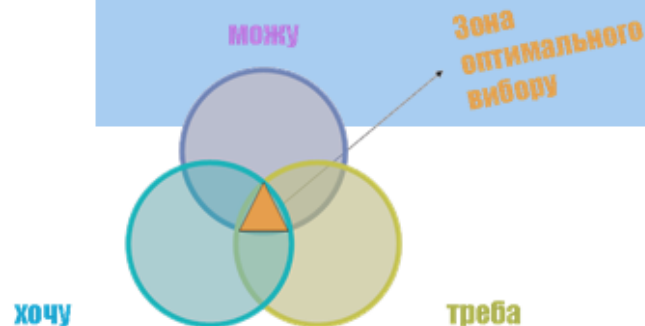

Труднощі, що виникають під час вибору професії.

Найчастіше ускладнення під час вибору професії у старшокласників виникають з таких причин:

- слабка поінформованість про навчальні заклади, невелика кількість професій, з якими ознайомлений старшокласник;
- невміння правильно оцінити власні можливості;
- думка, що все вирішиться „само собою”, без участі майбутнього „фахівця”, несерйозне ставлення до вибору професії;
- важка доступність привабливої професії;
- велика кількість однаково привабливих варіантів;
- відсутність інтересу до будь-якої професії.

«Хочу» - це те, що приваблює у професії, «Можу» - це здібності, можливості, стан здоров'я, потрібний для обраної професії, а «Треба» - попит на обрану професію на ринку праці.

Значення деяких нових професій

Аудитор. Аудитори контролюють не бізнес, а рахунки, рентабельність, доходи та витрати компанії. У всіх країнах компанії повинні вести баланс, робити грошові переведення через рахунки, відраховувати податки тощо. Правильність ведення фінансово-звітної та звітної документації контролює суспільний аудитор. Ця професія потребує високої кваліфікації й відповідальності. Нині вона дуже популярна.

Мерчендайзер. Спеціаліст із просування товарів у роздрібній торгівлі. Головне завдання мерчендайзера – грамотне розташування (викладення) товарів своєї компанії в магазинах, контроль наявності повного асортименту товарів, забезпечення магазинів рекламною продукцією.

Торговий представник. Працює з дрібними торговельними точками як мерчендайзер. Його основні дії – пошук нових клієнтів, заключення договорів на поставку продукції, контроль своєчасності поставок і оплати за відвантажену продукцію.

Супервайзер. Як правило, торговий представник із досвідом роботи 2-3 роки. Головне завдання – організація й контроль роботи торгових представників. Зазвичай у підпорядкуванні супервайзера буває від 3 до 15 торговельних точок.

Обери професію до душі

ПОРАДИ СТАРШОКЛАСНИКАМ

Знайти себе у світі професій означає отримати можливість пристойно заробляти, відчувати себе потрібним людям, розкрити свої можливості, отримати повагу.

Вибір професії – це дуже серйозна справа!

Успішний вибір професії залежить від трьох факторів:

1. **Можливість** – наявність здібностей саме до цієї роботи, відсутність медичних протипоказань, відповідність особливостей особистості специфіці даної професії.
2. **Потяг** – бажання виконувати конкретну роботу, цікавість, інтерес до неї.
3. **Попит** – потреба суспільства в працівниках цієї сфери (попит на ринку праці і готовність роботодавців платити пристойну зарплатню).

Якщо три фактори співпадають, то працівник буде повністю задоволений своєю справою.

Що впливає на вибір професії?

- знання про професії та попит на них;
- нахили (мотиви, інтереси);
- здібності, здоров'я;
- рівень домагань та самооцінка;
- думки батьків, сім'ї, однолітків;
- позиції вчителів;
- особистий професійний план.

Але випускники часто роблять помилки і орієнтуються не на саму професію, а на рівень освіти або місце навчання:

- **на професію** (Такі люди знають, ким хочуть бути і вже потім обирають заклад, де будуть навчатись, виходячи із якості освіти і можливостей для вступу - з них виходять хороші спеціалісти);
- **на рівень освіти** («Я хочу вищу освіту і байдуже, з якої спеціальності» - такі люди вчаться абияк і рідко досягають успіхів саме у цій галузі);
- **на певний ВНЗ** («Хочу вчитись тільки у ..., байдуже, з якої спеціальності»)

Для подальшого успіху потрібно спочатку визначитись зі спеціальністю, потім – з необхідним рівнем освіти для її засвоєння (вища освіта чи середня спеціальна), а далі вже можна обирати місце навчання.

Корисним буде освоїти комп'ютер та іноземну мову, якщо ви не визначились з вибором професії, адже в багатьох престижних фірмах такі навички оцінять.

ПОМИЛКИ при виборі професії

1. Ототожнення професії з шкільним предметом (навіть якщо дуже подобається певний шкільний предмет, це не означає, що сподобається і пов'язана з ним робота)
2. Орієнтація на думки сторонніх людей, які роздають поради, але самі знають про професії лиш з побутових питань. Часто такі люди прагнуть реалізувати свої амбіції через когось («Не вийшло з мене лікаря, так от з сина точно вийде»)
3. Вибір професії лише по зовнішньому уявленню про неї, не здогадуючись, чим доведеться займатись в реальному житті. Наприклад, хтось хоче стати відомим спортсменом і відчутти момент тріумфу, але не замислюється, скільки зусиль треба до цього докласти. Або, обравши професію вчителя правознавства студент буде думати, що з нього вийде юрист чи адвокат, забуваючи, що пішов до ВНЗ, де готують вчителів.
4. Вибір професії «за компанію».
5. Недостатнє врахування своїх здібностей.
6. Вибір лише по престижності професії. Пам'ятайте, що мода змінюється.
7. Вибір на зло комусь.
8. Ігнорування медичних показань.
9. Відсутність додаткових варіантів вибору.

Потрібно розуміти, що не завжди найкращим робітником стає той, хто краще всіх учився. Перехід від навчання до праці викликає певні труднощі. Саме тому роботодавці цінують досвід роботи.

Хочеш в майбутньому стати справжнім майстром і зробити гарну кар'єру – тоді на початкових етапах кар'єри віддавай перевагу тій роботі, яка дає багатий професійний і життєвий досвід (а не тій, за яку більше платять).

Отримав професію, але не працював за спеціальністю – вважай, що через декілька років її уже не буде.

Як обирати навчальний заклад

1. Дізнайся, в яких закладах готують даних спеціалістів. Краще обирати заклади, де ці спеціальності є традиційними, а не утвореними на базі якогось ВНЗ (наприклад, коли юристів готують не в юридичному ВНЗ, а на базі технічного, що знижує якість освіти)
2. Склади перелік навчальних закладів та дізнайся про них зі слів знайомих, відгуків в Інтернеті або відвідай заклад особисто.
3. Якщо це не державний ВНЗ, то дізнайся про ліцензію та акредитацію, чи мають право видавати документи державного зразка.
4. Перейди від абстрактних думок до конкретних дій – постав мету поступити туди, куди хочеш і почни готуватись до цього!